

Slingeland Ziekenhuis Doetinchem
 Sint Jansziekenhuis
 UMC St Radboud
 Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis
 Onderwijs- en Opleidingsregio Oost-Nederland
 TweeSteden Ziekenhuis Tilburg/Waalwijk
 Alysis Zorggroep
 Jeroen Bosch Ziekenhuis

oor on platform

nummer 3 - juni 2007

OOR ON mag harder van de daken schreeuwen

Op 30 maart 2006 klonk voor de OOR ON het startsein. Sindsdien doen de deelnemende ziekenhuizen erg hun best de OOR ON op de kaart te zetten. Dat een dik jaar later de doelgroep daar nog weinig van merkt, blijkt als we Artsen in Opleiding tot (Medisch) Specialist (AIOS) vragen naar hun mening over de OOR.

Het is een 'kip-of-het-ei'-verhaal geworden. De OOR ON deelnemers geven aan hun onderwijsbeleid te willen afstemmen op de wensen van de AIOS, maar dat ze weinig tot geen input van hen krijgen. Andersom geven de AIOS aan dat ze zelden of nooit iets horen van de OOR ON en dus ook niet weten waarover en aan wie ze iets moeten doorgeven. Er zijn AIOS die überhaupt niet van het bestaan van OOR ON afweten. Frank Rahusen, AIOS orthopedie Sint Maartenskliniek, bevestigt desgevraagd: "Ik heb een kleine enquête gehouden onder de collega's en de reacties zijn 'Waar staat OOR voor?' en 'Wat kan ik ermee?'. Ik denk dat het goed is om aan het begin van elk nieuw opleidingsblok de OOR extra onder de

aandacht te brengen. Zo gaat het meer leven en ontstaat er vanzelf meer animo. Nu niet duidelijk is wat de OOR te bieden heeft, weten we ook niet wat we missen."

Faciliterende rol

Collega Femke Lamers, AIOS interne geneeskunde-reumatologie, is het met de stelling van Frank eens: "Ik kan me niet voorstellen dat er geen bereidheid is om van de OOR gebruik te maken, maar de meeste AIOS weten gewoonweg niet wat de OOR doet. Er wordt weinig ruchtbaarheid aan gegeven en bovendien valt het nauwelijks op in het aanbod van wat je allemaal 'moet' lezen. Als je prioriteiten moet stellen en de OOR roept niet hard genoeg om aandacht, dan belandt het onderaan de stapel." Douwe Dekker, AIOS interne geneeskunde UMC St Radboud, zat in zijn opleidingsperiode in het Jeroen Bosch Ziekenhuis in de Centrale Opleidingscommissie. "Degenen die wat actiever zijn in onderwijs en commissies en dergelijke, kennen de OOR ON wel. Ik denk dat de OOR ON verder niet zo leeft onder de assistenten, omdat het meer een bestuurlijk orgaan is. Praktische uitvoering is niet zichtbaar. De OOR heeft op de achtergrond een faciliterende rol en denkt na over hoe het onderwijs in de regio beter vorm gegeven kan worden. Dat is voor assistenten op de werkvloer niet zo herkenbaar."

Regionaal oppakken

Douwe geeft aan waar de OOR ON volgens hem een rol zou kunnen spelen: "Inhoudelijk is het per specialisme allemaal goed geregeld. Waar AIOS een tekort in de opleiding ervaren, is op het gebied van vakoverstijgende zaken zoals communicatie, management, financiën en gezondheidsrecht. Een ander item is wetenschappelijk onderzoek. Na de opleiding in een perifeer ziekenhuis ga je door naar een academie."

Lees verder op pagina 4

Invoering Opleidingsfonds bureaucratische worsteling

Vanaf 1 januari 2007 verloopt de financiering voor de opleidingen van de eerste tranche via het Opleidingsfonds. Dit is een subsidieregeling vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) waarop een strenge regelgeving van toepassing is.

Zowel het ministerie van VWS, de veldpartijen College Beroepen en Opleidingen in de Zorg (CBOG), Bestuurlijk Overleg Lichte Structuur (BOLS), als de individuele huizen en opleiders constateren dat de regeling zich moeilijk verhoudt tot de ontwikkelde opleidingspraktijk. AIOS worden in de regel opgeleid in een opleidingscluster waarin meerdere ziekenhuizen participeren. Deze concentreren zich in toenemende mate binnen één OOR. Het gevolg is een wisseling van AIOS tussen de verschillende instellingen en dus een wisseling in de opleidingsinspanning per huis door het jaar heen.

Verschillende invalshoeken

Instellingen zijn dus gewend hun vooropleidingsplaatsen van onder andere heelkunde en interne geneeskunde flexibel voor meerdere specialismen in te zetten. De procedures voor de capaciteitsplanning gaan dan ook uit van regioplannen waarin de raden van bestuur, maar met name de opleiders, de verdeling en inzet van de capaciteit onderling kunnen afstemmen. Gecoördineerd door de OOR coördinatoren worden hun gegevens bij BOLS aangeleverd voor de landelijke afstemming. De subsidieregeling gaat echter uit van een planning en verantwoording op instellingsniveau. Inspelen op ontwikkelingen tijdens de opleiding gedurende het jaar, zijn binnen de regeling lastig te realiseren. Op basis van de realisatie vindt nacalculatie plaats. Schuiven van subsidies tussen de huizen is binnen de regeling in principe niet mogelijk.

Definitiebepaling

Bij de gegevensverzameling in het kader van het Opleidingsfonds komen structureel interpretatieverschillen van definities aan het licht. En dat in een

stelsel waarin door veel partijen over veel schijven informatie moet worden geleverd, waaraan grote consequenties voor de financiën en de bedrijfsvoering kleven. De vaststelling en het hanteren van eenduidige definities blijkt een weerbarstige materie.

Aanvraag en verantwoording

Voor het verkrijgen van de subsidie en het verantwoorden van de realisatie, is detailinformatie nodig die tot op heden niet standaard centraal geregistreerd werd. De exercitie om deze nu met terugwerkende kracht te leveren, leidt tot veel problemen en frustraties bij de betrokkenen. Ondanks het inzicht van alle partijen duurt een aanpassing van de regeling nog enige tijd. Om een antwoord te kunnen geven op de vraag naar detailinformatie, gaan de OOR's een landelijk dekkende databestand opbouwen. Met dit AIOS Volg en Matching Systeem (AVMS) worden veel problemen opgelost. Over de invoering van dit systeem leest u elders in deze nieuwsbrief meer.

Nol Maessen, secretaris OOR ON
n.maessen@owi.umcn.nl T (024) 361 48 82

Bundeling bibliotheekfaciliteiten

Binnen de OOR instellingen is een diversiteit aan bibliotheekfaciliteiten aanwezig. De medische bibliotheek van UMC St Radboud onderzoekt de mogelijkheden om vanuit de totaliteit een kwalitatief goed aanbod te kunnen brengen.

Op verzoek van de plenaire vergadering van de OOR ON inventariseert de medische bibliotheek van UMC St Radboud binnenkort de aanwezige bibliotheekfaciliteiten binnen de OOR instellingen. Op basis van deze inventarisatie brengt men de mogelijkheden in kaart voor een nauwe samenwerking. Gezamenlijk kan

Vanaf 1 januari 2007 worden de volgende opleidingen (eerste tranche) uit het Opleidingsfonds bekostigd:

allergologie	klinische fysica	orthodontie
anesthesiologie	klinische genetica	orthopedie
cardiologie	klinische geriatrie	pathologie
cardiothoraxale chirurgie	MDL	plastische chirurgie
dermatologie	MMB	radiologie
gynaecologie	mondkaakchirurgie	radiotherapie
heelkunde	neurochirurgie	reumatologie
interne geneeskunde	neurologie	revalidatiegeneeskunde
kindergeneeskunde	nucleaire geneeskunde	urologie
KNO	oogheelkunde	ziekenhuisfarmacie
klinische chemie		

Volgsysteem voor AIOS in de maak

De financiering van Artsen in Opleiding tot (Medisch) Specialist (AIOS) loopt via het Opleidingsfonds. Hiervoor moet elk ziekenhuis weten wie wanneer welke opleiding volgt. Het AIOS Volg en Matching Systeem brengt uitkomst.

Sinds 1 januari 2007 is de financiering van AIOS veranderd. In de nieuwe financieringsstructuur loopt de geldstroom via een centraal loket, namelijk het Opleidingsfonds. Jaarlijks ontvangen alle opleidende ziekenhuizen op subsidiebasis de benodigde financiering. Om deze wijze van betalen goed te laten verlopen, is het van groot belang dat ieder ziekenhuis inzicht heeft in welke AIOS er in huis zijn, wanneer ze zijn gestart, voor welk FTE percentage en wanneer ze hun opleiding afronden. Om de benodigde informatie goed te kunnen registreren, is er het AIOS Volg en Matching Systeem (AVMS).

Informatie bundelen

Onder regie van de Nederlandse Federatie Universitair medische centra (NFU) zijn de acht Universitair Medische Centra (UMC) met het systeem gestart. Zij hebben gezamenlijk onderhandeld over de aankoop en afspraken gemaakt over de ontwikkeling, levering, installatie en implementatie. Daar-

naast wil de NFU een oplossing invoeren dat de informatie uit de verschillende OOR's bundelt. Zo wordt op landelijk niveau kennis gegenereerd, die betrekking heeft op alle ongeveer 4.800 AIOS. Binnen de OOR ON wordt het belang om inzicht te hebben in de voortgang van de opleiding van elke AIOS ook steeds groter. Want dat inzicht biedt de opleiders in de verschillende opleidingsziekenhuizen de mogelijkheid indien nodig bij te sturen.

Regionale AVMS

Daarom heeft de OOR ON de wens uitgesproken op regionaal niveau een AIOS volgsysteem in te voeren dat naadloos aansluit op de landelijke ontwikkelingen in NFU-verband. In dat regionale AIOS volgsysteem is relevante informatie van alle AIOS in de regio opgeslagen. Wanneer de samenwerkende instellingen in projectverband de invoering aanpakken, worden automatiseringskosten bespaard en hoeft niet elke instelling afzonderlijk het wiel uit te vinden. Na succesvolle invoering van een regionaal systeem voor planning en registratie, kan in de OOR ON de regionale capaciteit aan AIOS-plaatsen beter worden benut en voldoet de regio aan haar wettelijke verplichten.

De OOR ON start met de invoering van het systeem in de eigen regio, zodra er in NFU-verband een werkend systeem wordt opgeleverd dat voldoet aan de eisen.

Stuurgroep

De Raad van Bestuur van het UMC St Radboud keurde het plan voor de invoering van het systeem goed. Vervolgens zorgden zij voor de financiering en stelden een stuurgroep samen. Deze bestaat uit:

- Prof. L. Booij, directeur OWI;
- Drs. J. Stroeken, projectleider;
- Prof. P. Stuyt, opleider interne geneeskunde;
- H. Viering, management team staf Info;
- N. Maessen, secretaris OOR ON.

Het ligt in de bedoeling dat binnen afzienbare tijd een opleider uit een van de samenwerkende instellingen in onze regio de groep aanvult.

Jan Stroeken

De stuurgroep draagt de eindverantwoordelijkheid over de invoering van het systeem, stimuleert de besluitvorming binnen de samenwerkende instellingen en stuurt de activiteiten van de projectgroep aan. In de OOR ON vergadering van 28 juni 2007 wordt een eerste toelichting op het systeem gegeven. Naar verwachting start de projectgroep in september op één of twee pilotafdelingen met de implementatie. In die periode wordt een presentatie voor de opleiders georganiseerd, waarin de functies van het AVMS uitgebreid worden toegelicht. Streven is om op 1 januari 2008 het systeem voor alle specialismen in gebruik te nemen.

Optimaal benutten

Als het AVMS eenmaal naar tevredenheid werkt, dan beschikken zowel de OOR ON als het UMC St Radboud en de samenwerkende instellingen over belangrijke stuur- en managementinformatie. Daarmee kunnen de opleidingscapaciteit en de financiële middelen optimaal benut worden. Alleen vanuit een accurate registratie worden dubbelstellingen vermeden, wordt over- en onderbenutting tijdig gesignaleerd en is bijsturen mogelijk. Het is een centraal planning- en registratiesysteem, waardoor decentrale systemen niet meer onderhouden hoeven te worden. Het wachten is op een werkend systeem binnen NFU-verband en dan kunnen we in de OOR ON concreet van start.

Jan Stroeken, Projectleider AVMS
JBM.Stroeken@info.umcn.nl
T (024) 361 44 31

en biedt beter aanbod

namelijk een kwalitatief beter aanbod worden gecreëerd, dat voor alle partijen op maat gesneden is.

Momenteel kunnen slechts de AIOS in dienst bij het UMC en een beperkt aantal externe opleiders met een aanwezigheidstoestemming gebruikmaken van de digitale bibliotheek van de universiteit. Er is echter bij veel mensen binnen de OOR interesse voor deze faciliteit. In Maastricht is er al een mogelijkheid ontwikkeld om met instemming en betaling van de betreffende uitgevers een externe toegang te verlenen tot de universiteitsbibliotheek. Ook op andere terreinen zijn er mogelijkheden om een kwalitatief beter aanbod aan bibliotheekfaciliteiten voor een breed publiek binnen de instellingen beschikbaar te stellen. Dit zal een positieve bijdrage geven aan de intentie van de instellingen om het opleidingsklimaat van de OOR huizen verder te optimaliseren, voor AIOS, hun opleiders en andere belangstellenden binnen de OOR.

Nol Maessen, secretaris OOR ON
n.maessen@owi.umcn.nl T (024) 361 48 82

KORT NIEUWS-KORT NIEUWS

Vervolg van pagina 1

misch ziekenhuis en dan pas kom je aan wetenschappelijk onderzoek toe. Het zou mooi zijn als je daar al eerder ruimte voor krijgt. Maar dat betekent bijvoorbeeld dat je één dag in de week niet op je opleidingsplek bent en dat is voor het ziekenhuis organisatorisch lastig te regelen. Net als parttime werken, terwijl daar in de huidige arbeidscultuur zeker behoefte aan is. Ieder ziekenhuis bedenkt apart hoe dat in te vullen, maar dat kan natuurlijk ook regionaal opgepakt worden.”

Samenwerking

Gevraagd naar zijn reactie op de opmerkingen van de AIOS, zegt Hans Hoekstra, decaan Medisch Onderwijs en Opleidingen Jeroen Bosch Ziekenhuis, het volgende: “Onze uitdaging voor de komende tijd is nog beter zichtbaar te maken waarin je samen sterker bent. Dat is de afgelopen

**“Als je prioriteiten moet stellen
in de OOR roept niet hard
genoeg om aandacht, dan belandt
het onderaan de stapel.”**

jaren heel goed zichtbaar geworden voor het klinisch onderwijs voor de co-assistenten. Opleiders van de co-assistenten verzorgen samen het programma voor hun specialisme, ze leren van elkaar. Ook in de vervolgoopleidingen werken vele opleidersgroepen steeds beter samen, maar er zijn wel flinke verschillen tussen het ene en het andere specialisme. Er ligt een taak voor de OOR ON om goede vormen van samenwerking als voorbeeld uit te dragen. Alle specialistische vervolgoopleidingen zitten midden in een proces van vernieuwing van opleidingsplannen. Onze AIOS weten meestal uitstekend hoe en op welke plaats zij vereiste competenties kunnen leren. Hun feedback op de opleiding zal de onderlinge samenwerking alleen maar versterken. Daar moeten we gebruik van maken.”

*Renée Jansen, coördinerend eindredacteur
renee@eloquens.nl T (06) 46 235 231*

Co-assistenten in kader van fusie

Het Jeroen Bosch Ziekenhuis (JBZ) zit midden in een grote operatie. De komende maanden wordt de aanbesteding voor de bouw van een groot nieuw opleidingsziekenhuis afgerond en kan snel begonnen worden met nieuwbouw. Na voltooiing in 2010 worden de huidige locaties Groot Zieken-gasthuis en Carolus opgeheven en zullen de vakgroepen gefuseerd verder werken.

Onderwijs en opleiden zijn speerpunten van het JBZ, maar vonden tot voor kort bijna uitsluitend op de locatie Groot Zieken-gasthuis plaats. De benodigde uitbreiding van co-assistentplaatsen vormde een uitstekende kans om ook de specialisten van de locatie Carolus voor te bereiden op de situatie in het nieuwe ziekenhuis. Met veel enthousiasme waren bijna alle vakgroepen bereid om co-schappen te starten. Over enkele maanden zijn in totaal bijna twintig jaarplaatsen gerealiseerd voor interne geneeskunde, neurologie, kindergeneeskunde, chirurgie (inclusief urologie, plastische chirurgie en orthopedie), gynaecologie/obstetrie, ouderenzorg, KNO, dermatologie en oogheelkunde.

*Hans Hoekstra, decaan
h.hoekstra@jzbz.nl T (073) 699 20 00/1305*

Simulatieonderwijs in het Jeroen Bosch Ziekenhuis

Een congres voor eigen medewerkers van het Jeroen Bosch Ziekenhuis, in november, geldt als aftrap voor een periode van de (verdere) ontwikkeling van het gesimuleerde vaardigheidsonderwijs. In de nieuwbouw van het ziekenhuis (gepland 2010) is voorzien in faciliteiten voor een goed skillslab. Een belangrijke drijfveer is onder meer de toenemende aandacht voor patiëntveiligheid. Uit een inventarisatie onder potentiële gebruikers is gebleken dat er grote en veelzijdige behoefte is aan (medische, paramedische en verpleegkundige) trainingsfaciliteiten in een gesimuleerde omgeving. Momenteel zijn deze mogelijkheden beperkt.

Het congres beoogt op de eerste plaats stakeholders te committeren en met elkaar te

brainstormen over de wensen, mogelijkheden en condities. Daarnaast is het zeer belangrijk van begin af aan afstemming te zoeken binnen de OOR ON. Regionalisatie voor de meer complexe vormen van training in het UMC ligt voor de hand. Hiernaast is het aannemelijk dat er voor andere vormen van simulatie een rol is weggelegd voor de grote opleidingsziekenhuizen. Het doel is samenwerken en gebruik maken van elkaars mogelijkheden en expertise.

*Hans Hoekstra, decaan
h.hoekstra@jzbz.nl T (073) 699 20 00/1305*

Wisseling van de wacht

Na twee uitgaven van Platform heeft Anselien School, Staf Communicatie UMC St Radboud, haar stokje overgedragen aan Renée Jansen, coördinerend eindredacteur Platform. Zij draagt zorg voor alle eindredactionele werkzaamheden van de nieuwsbrief van OOR ON. Nol Maessen, secretaris OOR ON, blijft eindverantwoordelijk voor de inhoud.

Wilt u reageren op Platform? Stuur uw bericht naar n.maessen@owi.umcn.nl of naar UMC St Radboud, secretariaat OWI (postnummer 306), Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen.

Colofon

Platform is de nieuwsbrief van OOR ON, een samenwerkingsverband voor ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van onderwijs en opleiding en het stimuleren van klinisch wetenschappelijk onderzoek en verschijnt twee keer per jaar.

Reacties op Platform zijn welkom bij
UMC St Radboud
Secretariaat OWI (postnummer 306)
Nol Maessen, secretaris OOR ON
Postbus 9101
6500 HB Nijmegen
n.maessen@owi.umcn.nl
T (024) 361 73 24

Kijk voor actuele informatie op
www.umcn.nl/ooron